

ENIGE FAUNISTISCHE RESULTATEN VAN DE EXCURSIE GRIEKENLAND

21.iv.1980 / 21.v.1980

J.P.H.M. Adema & H.A.J. in den Bosch, Leiden, mei-december 1980.

Deelnemers: Hans Adema

Herman in den Bosch

Tjaldo Brandenburg

Hans Huijbregts

Kees Musters

Met dank aan het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden.

Onder de kop "G: overige bijzonderheden", zijn de herpetologische gegevens te vinden. Op een apart bijvoegsel staan de veldnummers (304 t/m 314), betrekking hebbend op de verzamelde reptielen en dikkoppen.

Voorwoord.

Van 21.iv.1980 tot 21.v.1980 is door ons een bezoek gebracht aan Griekenland en Joegoslavië, ten einde de reptielen- en amfibienfauna van deze landen te bestuderen. De excursie werd gemaakt met een gehuurde Volkswagenbus, die van te voren door Hans Huijbregts en Herman in den Bosch volledig gereviseerd werd. Dit bleek geen overbodige luxe, daar bij een eerste controle vele gebreken ontdekt werden. Het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie zijn wij veel dank verschuldigd voor het beschikbaar stellen van verzamel materiaal, gedeelten van de kampeer- en excursieuitrusting en het verlenen van toestemming om op de binnenplaats van het museum de auto te reviseren. Als tegenprestatie hebben wij voor het museum een groot aantal exemplaren van verschillende diersoorten verzameld, met name mollusken, kreeftachtigen en schorpioenen.

Het Laboratorium voor Experimentele Plantensystematiek (mej. Dr. L. Fikenscher) leende ons een hoogtemeter, waarvan wij een dankbaar gebruik gemaakt hebben.

De door ons bezochte plaatsen hebben ieder een nummer gekregen, deze nummers zijn op de door ons gebruikte autokaarten aangegeven. De bij de plaatsbeschrijvingen gebruikte symbolen hebben de volgende betekenis:

A: datum.

B: plaats en provincie.

C: hoogte.

D: korte impressie omgeving.

E: korte beschrijving van de vegetatie.

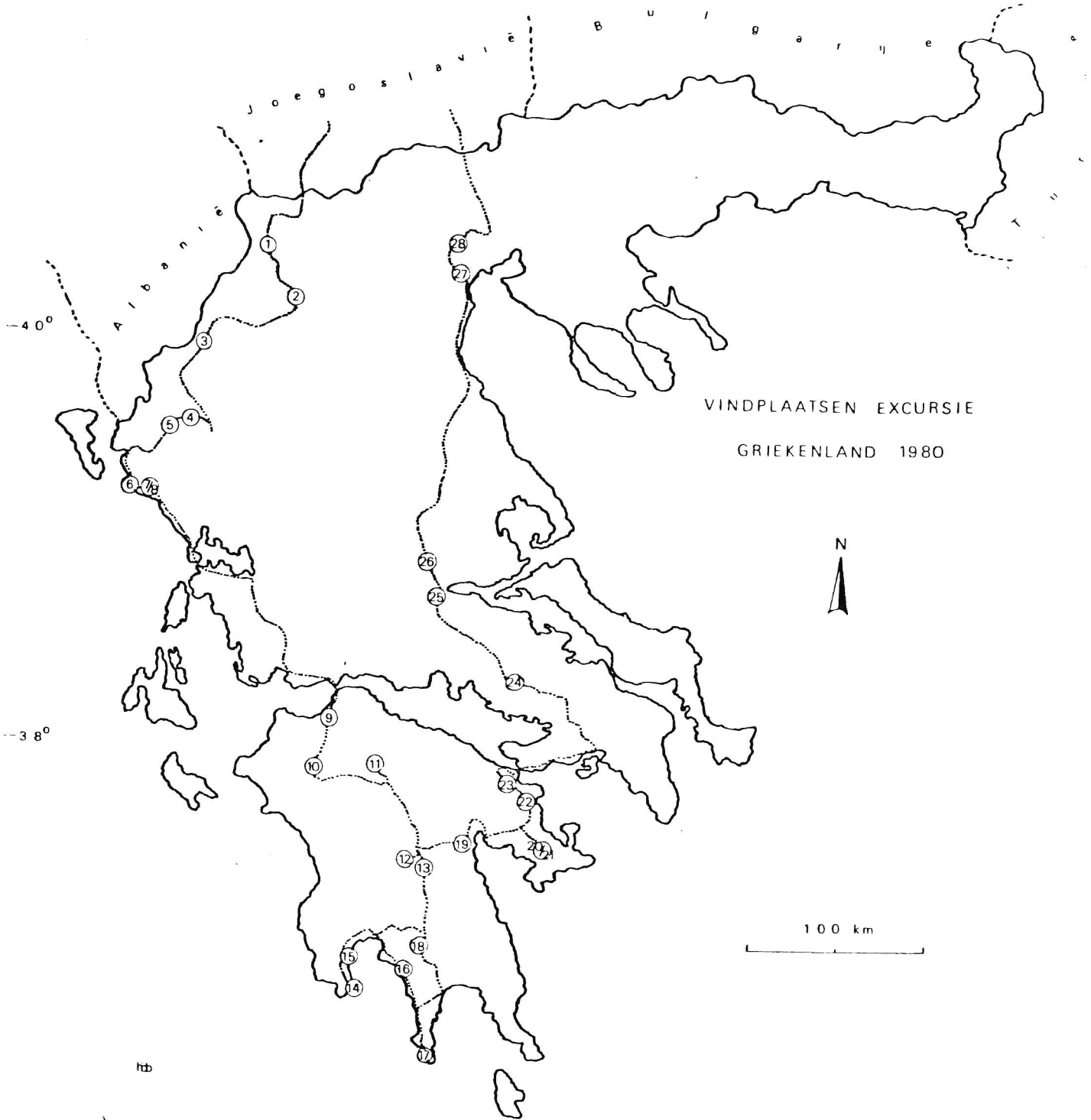
F: meteorologische bijzonderheden.

G: overige bijzonderheden.

Bij de hoogte dient men te bedenken dat de door de meter aangegeven waarde afhankelijk is van de barometerstand. Een aantal steekproeven op plaatsen, waarvan wij de juiste hoogte wisten, wees uit dat de maximale onnauwkeurigheid + 50 meter was.

2 0°

2 4°

VINDPLAATSEN EXCURSIE
GRIEKENLAND 1980

100 km

hb

Vindplaats 1

A: 25.iv.1980.

B: Bergbeek Mavrochoriou in het Pindosgebergte tussen Florina en Kastoria, 16 kilometer ten noordwesten van Kastoria (Macedonië).

C: Tussen 850 en 870 meter.

D: Meanderende snelstromende beek; in de meanders rustige poeltjes; beek met zandige bodem, de oevers zandig en begroeid.

E: Laag struikgewas en loofbomen, beide nog niet in blad; enkele gevonden genera en soorten: Viola, Lithospermum, Verbascum, Lamium, Urtica dioica, Saxifraga, Fumaria, zeer veel soorten grassen en composieten.

F: Overdag zonnig, in de nacht een zeer lage luchttemperatuur!

G: In het aanspoelsel veel kevers en mollusken.

Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: Podarcis muralis.

Op de grond tussen dorre eikebalderen op een spaarzaam begroeide helling; veel jonge, enkele volwassen exemplaren; volwassen dieren met roze vlekjes op de keel, opvallend was dat veel dieren afgebroken staarten hadden. Deze soort was al om 8 uur 's morgens actief.

b: Rana ridibunda

(naar Werner, 1938!). Eén mannetje in een ondiepe poel langs de beek; het met de hand gevangen dier kwaakte.

c: Bombina variegata scabra

Eén mannetje, verder zie b.

d: Rana graeca

Eén juveniel; lichte streep onder de kin; lengte 23 mm.

e: Lacerta viridis

Alleen wijfjes; op de grond waargenomen.

f: Triturus vulgaris graecus

Eén mannetje, verder zie b.

g: Podarcis taurica taurica

Volgens de Elseviergids zou deze niet in bergland voorkomen!

h: Bufo viridis

Eén dood volwassen exemplaar, aangevreten.

Vindplaats 2.

A: 25.iv.1980.

B: 2 kilometer ten noordoosten van Neapolis (Macedonië).

C: 600 meter.

D: Beweide heuvel; zuidhelling; lage, afgevreten vegetatie op zandig-
lemige bodem; mest van schapen, paarden en/of ezels.

E: Veel soorten grassen, enkele verspreid staande loofbomen.

F: Zonnig, warm.

G: Tussen het zand en de vegetatie veel mollusken, op de mest veel kevers.

Waargenomen reptielen:

a: Podarcis muralis

Diverse exemplaren.

b: Testudo graeca

Eén dood volwassen exemplaar, in een stroompje.

c: Testudo hermanni

Eén exemplaar met een lengte van 16 en een breedte van 12 cm, in
een graanveld; hoogte van het jonge graan ongeveer 15 cm.

Vindplaats 3.

A: 25/26.iv.1980.

B: 4 kilometer ten noorden van Konitsa op de weg naar Ioannina in een
uitloper van het Pindos-gebergte. (Macedonië).

C: 560-570 meter.

D: Vlak gedeelte langs de weg; stenige bodem; in de omgeving een
groot aantal kleine, snel stromende beekjes; spaarzame begroeiing;
op de eigenlijke kampeerplaats een zandige bodem.

E: Quercus ilex, Iberis, Bellis perennis, Juniperus, Orchis cf laxiflo-
ra, Anemone, Cercis siliquastrum (judasboom), paddestoelen: Geastrum
floriforme.

F: In de ochtend zonnig, later bewolkt, in de nacht veel regen en onweer.

G: Veel mollusken, mest van een roofdier, waarin opvallend veel haren

van het prooidier.

Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: Testudo (graeca, hermanni?)

Buikschild, meegenomen.

b: Rana graeca

Twee halfwas exemplaren langs een snelstromend beekje met stenige bodem.

Vindplaats 4.

A: 26.iv.1980.

B: 8 kilometer ten westen van Ionannina; in een uitloper van het Pindosgebergte. (Epiros).

C: 350 meter.

D: Begroeide oosthelling met loofbos en grasland.

E: Loofbomen; Ophrys bombyliflora, Ophrys lutea, Galium cruciata, Lycopsis; veel stekelig struikgewas.

F: Eerst regen, later zonnig en warm.

G: Aasgieren; enkele mollusken onder stenen; schorpioenen.

Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: Podarcis taurica ionica

Eén mannetje en één wijfje, de eerste onder een steen, het tweede zonnend. De dieren hadden veel blauw, moeilijke determinatie, verwarring met P. sicula. Van deze dieren zijn dia's.

b: Lacerta viridis

Eén wijfje op de grond, onder een stekelig bosje.

c: Rana graeca

Eén halfwas exemplaar in nat gras.

Vindplaats 5.

A: 26.iv.1980

B: Enkele kilometers ten westen van vindplaats 4, ongeveer 5 kilometer ten noordoosten van Vrossina (Epiros).

C: 240 meter.

D: Bron met bergbeekje langs de kant van de weg; beschaduwde helling

E: Geen waarnemingen gedaan.

F: Zonnig.

G: Geen mollusken verzameld, geen reptielen en amphibieën waargenomen.

Eén exemplaar van de zoetwaterkrab Potamon fluviatile verzameld.

Vindplaats 6.

A: 27.iv.1980.

B: Direct ten zuidoosten van Sivota, ongeveer 12 kilometer ten zuiden van Igoumenitsa (Epiros).

C: 0-50 meter.

D: Olijfboomgaard direct aan de kust; rotsige kust met strand van rolstenen en scherp zand.

E: Bellis perennis, zeer veel soorten Cistus, Colchicum, Asarum, Phlomis geel, Phlomis roze, Quercus ilex, Cupressus sempervirens, Olea.

F: Zonnig, warm.

G: In de avond vuurvliegjes; enkele mariene mollusken verzameld in het littoraal.

Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: Lacerta viridis

Eén halfwas exemplaar bij laag struikgewas.

b: Hyla arborea arborea

Eén mannetje, zonnend, midden op de dag op bladeren van Colchicum; één juveniel, zonnend op een steen. Bij verstoring, de dieren waren tot op 15 cm te benaderen, springen de zonnende dieren weg uit de bekende zon-houding (gevouwen voorpootjes e.d.).

Vindplaats 7.

A: 27.iv.1980.

B: Enige kilometers ten westen van Morfion, 2 kilometer voor Katavothra (Epiros).

C: 150 meter.

D: Westzijde van de weg weiden en olijfboomgaarden, oostzijde van de weg een ondiep meer met grazige, gedeeltelijk ondergelopen, oevers.

0

E: Zeer veel Asphodelus albus, Eellis perennis, Ranunculus (Batrachium)
aquatilis peltata, Rubus, Pteridium aquilinum, Ophrys ferrum-equinum,
Serapias cordigera.

F: Zonnig, in de nacht niet koud.

G: Bidsprinkhanen; weidende schapen, geiten en paarden; in het
water veel kevers (Hydrophilidae, Dytiscidae e.a.).

Waargenomen reptielen en amphibieën: zie vindplaats 8.

Vindplaats 8.

A: 27/28.iv.1980.

B: Ongeveer 500 meter ten oosten van vindplaats 7.

C: 150-170 meter.

D: Weide, met bijzonder veel soorten grassen.

E: Anacamptis pyramidalis, Orchis laxiflora, Ophrys ferrum-equinum,
Ophrys lutea, Ophrys sphegodes, Asphodelus albus, Quercus ilex,
Juniperus, Juncus, Olea.

F: Warm, zonnig.

G: Waargenomen reptielen en amphibieën, samen met die van vindplaats 7:

a: Emys orbicularis

Ongeveer 20 exemplaren waargenomen, het eerste paartje is gevangen

en gemeten: mannetje: lengte rugschild 17.7 cm, dwars 11.4 cm,

" " buikschild 14.4 cm.

wijfje " rugschild 18.2 cm, dwars 11.5 cm,

" " buikschild 16.8 cm.

De dieren werden gevonden in ca 30 cm diep water, vooral aan de
oever van het meer. 's avonds, tegen 22.00 uur, bij waden op di-
verse exemplaren gestoten. Het rugschild van de dieren was vaak
sterk met algen begroeid, zodat de gele tekening onzichtbaar was.

b: Podarcis taurica ionica

In het gras waargenomen, vaak voor een grote struik, waar ze
bij verstoring in vluchtten; niet zelden op de vochtigste plaatsen,
vlak bij het water. De wijfjes waren al wat gezet en hadden parings-
lichttekens op de buik, vóór de achterpoten. De donker- of lichtbruine

c: Anguis fragilis (colchicus?)

Eén vrouwtje, in de verzameling onder veldnummer 304. Aangetroffen onder een oude zinken emmer vlak aan de waterkant. Het lijkt qua kleur op de subsp. graeca, wat de kopschilden betreft echter op de subsp. peloponnesiacus. Eén mannetje, eveneens verzameld (veldnummer 305), werd overdag onder een steen ten westen van het meer gevonden.

d: Hyla arborea

Eén wijfje, op het blad van een Liliacea. In de nacht werden veel mannetjes waargenomen, al kwakend, op het land en in het water. Hier zijn geluidsopnamen van gemaakt.

e: Ophisaurus apodus

Eén mannetje, lengte 100 cm. Gevangen in het gras, nadat het eerst zonnend was waargenomen aan de voet van een grote braamstruik.

f: Testudo hermanni

Vele exemplaren, van beide geslachten, zowel juveniel als volwassen. Meestal door het gras kruipend waargenomen.

g: Rana ridibunda (?esculenta)

Volop kwakend, ook gedurende de nacht. Verschillende kleuren: echt groen; bruin met okerkleurige rugstreep; bruin met vlekken en groenige kop. In, en aan de oever van het meer. Juvenielen vooral in ondergelopen karresporen.

h: Rana dalmatina

Vooraf gedurende de nacht waargenomen, op het droge, maar in de buurt van het water. Overdag op vindplaats 8 in het gras.

i: Ablepharis kitaibelii

In het gras bij struiken waargenomen; waren te snel om te vangen.

j: Eén niet nader gedetermineerde slang

Bruine staart, okerkleurige lengtestrepen; gezien door Kees Musters. 's Nachts werd veel gekwaak in het water gehoord; het bestond uit ongeveer 4 korte stootjes, waarschijnlijk afkomstig van Rana ridibunda; geluidsopnamen gemaakt; verder werd er een zacht fluitachtig gekwaak gehoord, waarvan de plaats niet te bepalen viel; het bestond uit ongeveer één toontje per seconde (als Alytes obstetricans?).

Het geluid was te ver weg en te zwak om er een opname van te maken, zeker in vergelijking met het gekwaak van Hyla arborea en Rana ridibunda vanuit het meer en de directe omgeving.

Vindplaats 9.

A: 29.iv.1980.

B: Mintiloglion, 8 kilometer ten zuiden van Patras (Peloponnesus).

C: 150 meter.

D: Berm van een onverharde weg, waarlangs een snelstromende beek.

E: Vele soorten grassen en vlinderbloemigen, Cercis siliquastrum, Quercus ilex, Muscari comosum, Oleander, Cupressus sempervirens, Cytinus ruber, Cytinus hypocistis, Cistus, Gladiolus illyricus, Scandix pecten-veneris, Legousia speculum-veneris, Orobanche, olijfboomgaarden, wijngaarden.

F: zeer warm weer.

G: Onder stenen veel Latrodectus spec. (Black widows).

Waargenomen reptielen en anmphibieën:

a: Rana esculenta (ridibunda?)

Weinig exemplaren, in de beek; ook kwakend.

b: Rana graeca

Enkele exemplaren waargenomen; in en op de oever van de beek.

Kwakend?

c: Hyla arborea

's Nachts gekwaak gehoord, misschien van deze soort afkomstig; dieren niet gezien.

d: Testudo hermanni

Kruipend door het gras.

e: Typhlops vermicularis

• Eén exemplaar, onder een steen; lengte 26 cm. Een nogal wild exemplaar, dat niet te schudden was (verdoven, om er een foto van te maken); t ongelde af en toe; zeer kort staartje.

f: Algyroides moreoticus

Eén mannetje, in het gras.

g: Ophisaurus apodus

Naast de beek één dood exemplaar.

h: Lacerta viridis of trilineata

Eén juveniel, gezien in het gras aan de voet van een struik.

Vindplaats 10.

A: 29.iv.1980.

B: Enkele kilometers ten zuiden van Skiadas (Peleponnesus).

C: 550 meter.

D: Eikenbos aan beide zijden van de weg met veel open plekken en verspreid liggende losse stenen; de bodem was bedekt met een dikke laag dorre bladeren; hier en daar een stekelig struikje.

E: Quercus cf robur, Crataegus, Pteridium aquilinum, soms gras als ondergroei.

F: Koel maar zonnig.

G: Eén teek verzameld op Podarcis taurica ionica; door A.F.M. Garben uit Utrecht gedetermineerd als Ixodus ricinus.

Waargenomen reptielen:

a: Podarcis taurica ionica

Twee bruine wijfjes en één groen mannetje. Hoewel ze zeker tot de ondersoort ionica behoren, zijn de wijfjes volledig bruin, hetgeen uitzonderlijk zou zijn (Werner, 1938). De dieren zijn gefotografeerd.

b: Podarcis peloponnesiaca

Juveniel, gefotografeerd in habitat.

c: Lacerta trilineata

Eén juveniel, meegenomen op alcohol 70%; veldnummer 306.

Vindplaats 11.

A: 29/30.iv.1980.

B: Eén kilometer ten noorden van Klitoria (Peloponnesus).

C: 600 meter.

D: Oude maisakker met veel stenen; stapelmuurtjes; bergachtige omgeving.

E: Prunus, Matricaria, opvallend veel Sherardia arvensis, Bellis perennis,

Papaver, Ranunculus, Valerianella, Muscari comosum, Anagallis
arvensis, Lithospermum, Veronica, Euphorbia, Trifolium, Vicia,
Calendula, Boraginaceae.

F: Bewolkt, regenachtig.

G: Schorpioenen.

Waargenomen reptielen en amfibieën:

a: Anguis fragilis peloponnesiacus

Twee mannetjes, onder stenen. Typische ondersoort kenmerken: min
of meer gezaagde scheidingslijn tussen donker en licht in de hals-
streek; vertebrale lijn tot hoogstens de helft van het lichaam;
prefrontale raakt frontale.

b: Algyroides moreoticus

Eén wijfje, 's morgens verstijfd onder een steen gevonden.

c: Typhlops vermicularis

Eén exemplaar, onder een steen.

Vindplaats 12.

A: 30.iv.1980.

B: Lake Taka, ten zuiden van Tripolis (Peleponnesus).

C: 660 meter.

D: Moerassig, buiten zijn oevers getreden meer; de doorgaande wegen
verdwenen onder water; vele bomen die ogenschijnlijk midden in het
meer staan. Aan de oevers van het meer een dikke aanspoelsellaag
van fijn plantaardig materiaal. Langs de oevers hellingen met gras
en veel stapelmuurtjes.

E: Veel soorten grassen; Fumaria, Veronica, Lithospermum, Silybum
marianum.

F: Eerst bewolkt, later zonnig maar fris.

G: Waargenomen reptielen en amphibiëën:

a: Hyla arborea

Eén wijfje, zonnend op een muurtje van stapelstenen.

b: Podarcis taurica ionica

Verscheidene exemplaren; zowel de mannetjes als de wijfjes waren groen; de dieren zaten met name in het gras, bij onraad vluchtten ze onder stenen. De wijfjes hadden paringslittekens.

c: Cyrtodactylus kotschy

Vier exemplaren, zonnend op lage rotsmuurtjes; de dieren zijn dus kennelijk overdag actief. Niet te vangen.

d: Podarcis peloponnesiaca

Eén wijfje, zonnend op een muurtje langs een pad. Niet erg schuw: zeer dicht te benaderen, keert snel en op dezelfde plek terug tijdens fotografische activiteiten.

e: Natrix natrix persa

Vier exemplaren, drie juveniele en één volwassen. Het volwassen exemplaar moest nog vervellen.

f: Dikkoppen.

In het meer kwamen uitzonderlijk veel dikkoppen voor!

Vindplaats 13.

A: 30.iv/2.v.1980.

B: 35 kilometer ten noorden van Sparti (Sparta) (Peloponnesus), langs de hoofdweg; boomgaard op 500 meter van de weg; in de nabijheid een snel stromend beekje met zandige modder op de bodem en langs de oevers.

C: 910 meter.

D: Boomgaard; ondergroei kort; de grond onder de fruitbomen was in gebruik als akker.

E: Cerastium, Tulipa, Anemone coronaria, Trifolium, Matricaria, Juncus, Ceterach officinarum, Euphorbia, Orchis provincialis, Orchis quadripunctata, Anemone blanda, Vinca major, Lathyrus cf aphaca, Iris, Cruciferae.

F: Wisselend, regen en zon, niet echt koud.

G: Waargenomen reptielen en amphibiëën:

a: Rana graeca

Enkele exemplaren voor een cementen vergaarbak; één mannetje in de beek.

b: Podarcis taurica ionica

Een aantal exemplaren op de grond in het gras of tussen dorre bladeren. Alle exemplaren zijn groen. De vrouwtjes met paringslittekens.

c: Podarcis peloponnesiaca

Eén wijfje, boven op een muurtje van stapelstenen.

d: Testudo hermanni

e: Anguis fragilis peloponnesiacus

Twee exemplaren onder stenen. Typische zigzag scheidingslijn in de hals, maar met duidelijke lichte vlekken op de kin en onderlip; prefrontale raakt niet aan het frontale!

f: Podarcis muralis?

Gezien door Hans Huijbregts.

g: Eén bruine slang van circa 40 cm lengte, gevluht onder een steen.

Gezien door Tjaldo Brandenburg.

h: Rana esculenta-complex, dikkoppen.

Gevangen in een poeltje met zwakke doorstroming, langs het beekje. Het poeltje was van tijdelijke aard, gezien het feit dat het zeer ondiep was en dat er op de bodem gras groeide. Zeker enkele honderden exemplaren; een aantal hiervan meegenomen onder veldnummer 307. In het beekje lagen ook enkele uitgekomen eiklommen (dia Herman in den Bosch).

Vindplaats 14.

A: 2.v.1980.

B: Enkele kilometers ten zuiden van Koroni (Peloponnesus).

C: 50 meter.

D: Wegberm bij dorpspomp, vlak voor een bijzonder klein, naamloos dorpje; kruispunt van onverharde wegen, begrensd door vele stapelmuurtjes. In de omgeving veel wijngaarden en boomgaarden (sinaasappelen, olijven).

E: Ficus carica, Citrus, Olea, Cupressus sempervirens, Borago officinalis, Matricaria, Lythraceae, Dipsaceae, Boraginaceae, gele Compositae¹, gele Cruciferae.

F: Warm, zonnig.

G: Op de muurtjes opvallend veel mollusken, waaronder Clausilia's en Cochlostoma's.

Waargenomen reptielen en amfibieën.

a: Bufo bufo spinosus

Eén wijfje, 16 x 14 cm. Gewicht door Kees Musters geschat op: "een pondje". Onderaan tegen muurtje in hoog gras. Het dier was bijzonder rustig.

b: Ophiomorus punctatissimus

Eén juveniel exemplaar, lengte 7 cm; onder een steen onder aan een stapelmuurtje. Gestreepte blauwe staart, rug zonder streep, spitse snuit (eerst verward met jonge hazelworm). Reageerde schichtiger en was vlugger dan een hazelworm.

c: Podarcis peloponnesiacus

Alleen wijfjes, zonnend op een muurtje.

d: Vervellingshuid van een slang.

Gevonden tussen stenen van een stapelmuurtje. Het kopgedeelte was verdwenen. Ongekielde rugschubben in 24 rijen: waarschijnlijk van een Elaphe of een Telescopus.

Vindplaats 15.

A: 2/3.v.1980.

B: Kampeerterrein "Eros-Beach", 3 kilometer ten zuiden van Petalidion, 25 kilometer ten zuidwesten van Kalamata (Peloponnesus).

C: 0 meter, kampeerterrein in het supralittoraal.

D: in de omgeving een supralittorale plas, zonder open verbinding

met de zee; gevoed door een snelstroemend beekje; vuilnisbelten; weiden met geiten; verlaten wijngaarden.

E: De bekende "Méditerrane" planten: Agave americana, Opuntia ficus-indica, Carpobrotus edulis; verder Ophrys lutea, Tragopogon porrifolius, Thymelea, Matricaria, Ophrys scoloplax, Nigella damascena, Glaucium flavum, Orchis coriophora, veel Umbelliferae, Papillionaceae, Labiatae, Spaans riet.

F: Warm en zonnig.

G: Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: Hyla arborea (kretensis?)

's Nachts gehoord en gevangen in en om genoemde plas en in de omringende rietkraag.

b: Rana ridibunda

Gezien, springend in de plas.

c: Dikkoppen.

Verzameld onder veldnummer 308; bleken bij nadere determinatie in Leiden van Bufo viridis te zijn. Een meegenomen watermonster van de plas had een zoutgehalte van 0.05 promille te hebben; het water was dus, tot onze verbazing, "zeer zoet". Bijzonder veel dikkoppen in de plas, slechts een paar in het beekje stroomopwaarts; worden ze naar de plas toegespoeld?

d: Mauremys caspica rivulata

Eén mannetje, duidelijk van boven afgeplat (soortskenmerk). Afmetingen 12 x 16 cm. Gevangen in het water met een net. Eén exemplaar 's morgens verstoord tijdens zonnen op de oever.

e: Testudo hermanni

Eén volwassen en drie juveniele exemplaren, in het gras bij de vuilnisbelten.

f: Podarcis peloponnesiaca

Op de camping. Alleen wijfjes, op stukjes kale rots en op betonnen trapjes.

g: Lacerta cf trilineata

Waargenomen, wegschietend in het gras; vrij grote exemplaren.

Erg schuw, vluchtten zeer snel bij poginge. om ze te benaderen.

h: Algyroides moreoticus

Twee wijfjes zonnend op een half beschadwd muurtje langs de beek, er was op de plek gefilterd licht. Eén mannetje onder een slaapzak.

i: Ablepharis kitaibelii

Twee exemplaren in het gras. Op de vuilnisbelten zaten er bijzonder veel. Kleine, snelle beestjes.

j: Ophiomorus punctatissimus

Twee volwassen exemplaren onder een rottend kokosmatje op een vuilnisbelt.

Vindplaats ongenummerd.

A: 3.v.1980.

B: Langs de weg van Kalamata naar Areopolis, enkele kilometers ten zuiden van Kampas, in de bergen.

C: --

D: Olijfboomgaarden met veel rotsen en muurtjes.

E: --

F: Warm en zonnig.

G: Waargenomen reptielen:

a: Podarcis peloponnesiaca

Verscheidene exemplaren, op de rotsen.

b: Lacerta cf trilineata

Verscheidene volwassen exemplaren.

c: Cyrtodactylus kotschy

Eén exemplaar op een rots; het dier had dezelfde grijze kleur als de rots; erg schuw, niet te fotograferen.

Vindplaats 16.

A: 3/6.v.1980.

B: 7 kilometer ten zuidoosten van Kardamili, 7 kilometer ten noorden van Platsa (Peloponnesus).

C: 0-50 meter.

D: Kloof met droge rivierbedding, veel rolstenen; zeer veel stapelmuurtjes in de omgeving; bijzonder veel bijenkorven. In de wanden van de kloof ondiepe grotten, die meestal in gebruik waren als schuilplaats voor vee.

E: Serapias, Ophrys ferrum-equinum, Sarothamnus, Vicia, Cupressus sempervirens, Orchis italica, Urtica pilulifera, Phlomis geel, Orchis coriophora, Ferula communis, Cuscuta, Olea, Ceterach officinarum.

F: Zonnig en Warm.

G: Veel schorpioenen, grote spinnen. Op Testudo marginata teken verzameld, door A.F.M. Garben gedetermineerd als Hyalomma aegypticum.

Waargenomen reptielen en amfibieën:

A: 4.v.1980.

a: Lacerta trilineata

Eén juveniel, gevangen in het gras, bij aankomst op 3.v.1980 gevangen.

Bij determinatie bleek het dier ook kenmerken van L. viridis te bezitten.

b: Lacerta graeca

Drie mannetjes, waarvan één vrijwel geheel zwart. De dieren zaten op de stapelmuurtjes.

c: Ablepharis kitaibelii

Eén exemplaar onder een steen naast de auto, samen met een schorpioen, om 18.00 uur.

d: Typhlops vermicularis

Twee exemplaren, onder één steen, langs de bedding van de beek.

e: Ophiomorus punctatissimus

Twee volwassen exemplaren, één juveniel. Onder stenen langs de droge beekbedding, vertoonden maar weinig streping.

f: Podarcis peloponnesiaca

Op muurtjes, alle exemplaren gestreepte wijfjes?

g: Een bruine slang.

Ruw, gekielde schubben? Natrix-achtig. Gezien door Kees Musters.

h: Testudo marginata

Drie juveniele en acht volwassen exemplaren (één wijfje en zeven mannetjes). Vrouwtje in holletje in de afgekalfde beekoever.

Hans Huijbregts verstoorde waarschijnlijk wreed een poging tot paren. Eén mannetje kruipt nate zijn losgelaten in het holletje van het wijfje (geur of toeval?). Alle dieren zaten onder de teken, deze zijn op alcohol 70% meegenomen (zie boven). Volwassen dieren alle met grote littekens.

i: Rana graeca

Eén exemplaar in de droge bedding, midden in het zand in de zon!

j: Bufo viridis

Eén wijfje, in een olijfboomgaard onder cypressen; ca 14.00 uur op het heetst van de dag!

A: 5.v.1980.

a: Lacerta graeca

Drie exemplaren (waarschijnlijk wijfjes) op gemetselde brug over het riviertje; één exemplaar op een steen in de beekbedding, aan de schaduwzijde (16.00 uur).

b: Podarcis peloponnesiaca

Eén exemplaar aan de kust; op een muurtje.

c: Ophiomorus punctatissimus

Twee volwassen exemplaren, één juveniel. Onder stenen.

d: Ablepharis kitaibelii

Eén exemplaar, onder een steen in de olijfboomgaard boven de weg.

e: Algyroides moreoticus

Eén exemplaar onder een steen in de olijfboomgaard, wijfje met wat gelige kleur. Aan de rand van de beekbedding in de schaduw, op een steen; één exemplaar op een hoop dorre takken.

f: Hemidactylus turcicus

Eén juveniel, onder een steen op de brug.

g: Lacerta trilineata

Eén juveniel, één halfwas en drie volwassen; zeer schuwe dieren.

Tussen de struiken op de hellingen.

h: Testudo marginata

Eén juveniel en negen volwassen exemplaren.

i: Typhlops vermicularis

Eén exemplaar onder een steen; een zeer lang exemplaar ontsnapt aan Hans Adema.

j: Malpolon monspessalanus insignitus

Eén juveniel, slachtoffer van het snelverkeer.

k: Elaphe situla

Eén exemplaar, slachtoffer van de intelligentie van de autochtone bevolking? Veldnummer 309.

's Avonds met zaklantaarn:

l: Hemidactylus turcicus

Gevangen tegen de zijkant van de brug; verblind met de zaklantaarn en zodoende gemakkelijk te vangen. De staart was afgebroken.

m: Telescopus fallax

Eén exemplaar kruipend op de gemetselde zijkant van de brug (loodrecht!).

A: 6.v.1980

a: Cyrtodactylus kotschy

Vijf exemplaren op stapelmuurtejs, om 11.00 uur; één exemplaar vermorzeld bij vangpoging.

b: Lacerta graeca

Verscheidene exemplaren op stapelmuurtjes.

Vindplaats 17.

A: 6/7.v.1980.

B: Enige kilometers ten zuidoosten van Vathia op de zuidpunt van het Mani-schiereiland (Peloponnesus).

C: 210 meter.

D: Verlaten versterkt huis (Pyrgoi) op een vooruitstekende rotspunt aan de zee.

E: Vele liliacea, o.a. Asphodelus albus, Euphorbia, Opuntia ficus-indica, Knautia, Orchis, Anacamptis pyramidalis, Phlomis, Genista, Thymelaea, Umbelliferae.

F: Veel wind, zonnig, in de avond sterke afkoeling. Gezien de waalbomen

waait het hier vrijwel constant.

G: Voor dit gebied uitzonderlijk grote schorpioenen; het grootste exemplaar is levend meegenomen (dit exemplaar heeft bij Herman in den Bosch jongen gekregen, maar deze alle zelf opgegeten).

Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: Podarcis peloponnesiaca

Twee wijfjes, zonnend op stapelmuurtjes, om 12.00 uur.

b: Lacerta graeca

Vermoedelijk enkele exemplaren van deze soort waargenomen; vluchtten vrijwel onmiddellijk; zonnend op een steen tussen Thymelaea.

Vindplaats 18.

A: 7/8.v.1980.

B: Bij klooster Kataphiotissas, 10 kilometer ten zuiden van Sparti (Sparta).

C: 510 meter.

D: Slecht begaanbare, onverharde weg in het gebergte; 100 meter lager in het dal een zeer snelstromende bergbeek.

E: Kale rotsen met Umbelliferae; Cymbalaria; Boraginaceae, Caryophyllaceae.

F: 7.v.1980 regen; 8.v.1980 warm en zonnig.

G: Raven.

Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: Podarcis peloponnesiaca

Eén exemplaar, zonnend op een steen; vluchtte een holletje in.

b: Lacerta graeca

Diverse exemplaren op stenen.

c: Algyroides moreoticus

Eén vrouwtje, op strooisellaag van dorre bladeren tussen struikjes op een westhelling.

d: Typhlops vermicularis

Drie exemplaren, onder stenen in de buurt van de bergbeek.

e: Telescopus fallax

Eén dood exemplaar, waar de kevers al in rond liepen; zowel de kevers als de slang verzameld (veldnummer 311). De slang lag in

kleine, als polletjes groeiende, struikjes op vrij vlak terrein, hoger de berg op, langs een geitepad. Zo te zien een natuurlijke dood gestorven.

f: Testudo marginata

Eén exemplaar, alsmede een uiteen gevallen schild.

g: Lacerta trilineata (?).

Groene hagedis, gezien door Kees.

h: Rana graeca

Drie exemplaren langs de beek, waar ze bij benadering in sprongen; enkele dikkoppen in wat rustiger poeltjes.

i: Cyrtodactylus kotschy

Op een stapelmuurtje, gezien door Hans Adema.

Vindplaats 19

A: 8/9.v.1980.

B: 15 kilometer ten zuidwesten van Argos op de weg naar Tripolis, 50 kilometer ten oosten van deze stad.(Tripolis). 10 kilometer ten westen van Kili.

C: 690 meter.

D: Zeer stenige berghelling vlak voor de kust, veel maquis.

E: Quercus ilex (ongeveer 150 cm hoog), Matricaria, Convolvulus althaeoides, enkele Boraginaceae, enkele Cruciferae, veel doornige struiken en distels.

F: Zeer heet!

G: Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: Testudo marginata

Eén mannetje, carapax lengte 30 cm! (grootste maat die bekend is in de literatuur!); met veel grote teken. Dier nog fraai van tekening, weinig littekens. Tegen 12.00 uur, onder een struikje.

b: Ablepharis kitaibelii

Eén exemplaar, tegen 16.00 uur, in het gras.

c: Podarcis peloponnesiaca

Diverse exemplaren, waaronder juvenielen. Eén juveniel meegenomen, gewurgd in zakje? Veldnummer 312.

Paringsactiviteit: mannetje onrustig heen en weer rennend, zit even stil, kronkelt dan met staart en rent weer verder. Een half uur later (11.00 uur) benadert hij een wijfje: loopt op haar toe (zij is beduidend kleiner), zet zijn keel uit, waardoor de oranje kleur ervan - die over de gehele onderzijde aanwezig is - goed uitkomt. Het vrouwtje rent enkele tientallen centimeters weg, even achterna gezeten door het mannetje, zij trilt van te voren even met haar voorpootjes. Af en toe bijt het mannetje trillend in de staart van het vrouwtje. Door ons vertrek geen verdere waarnemingen gedaan.

Vindplaats 20.

A: 10/12.v.1980.

B: Bij Pelei, ongeveer 8 kilometer ten noorden van Didima, in de Didimon Oros (Peloponnesus).

C: 580 meter.

D: Stenige berghelling met veel grote rotsblokken, door geiten kaalgevete

E: Chamaecyparis, Quercus ilex, Matricaria, gele Compositae, Papilionaceae

F: Vrij heet, 's morgens bewolkt; in de verte onweer.

G: Een dode muilezel.

Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: Ablepharis kitaibelii

Schoot weg onder een steen. 11.00 uur.

b: Podarcis peloponnesiaca

Veel exemplaren; vooral bruine, de vrouwtjes onduidelijk gestreept, wat grauw van kleur (P.erhardi??). Op helling, op stenen, meestal vluchtten ze bij benadering de struikjes in.

c: Algyroides moreoticus

Veel exemplaren bij een bergverzakking, gezien door Kees Musters. Meestal scharrelend onder struikjes. Tevens vrij veel gezien in een ravijn.

d: Testudo marginata

Eén mannetje, geheel zwart.

e: Lacerta graeca

Eén zeer donker juveniel, zonnend op een steen; vluchtte onder struikjes.

f: Lacerta trilineata

Twee juvenielen, bruin, met drie lichte lengtestrepen en lichte vlekjes op de flanken.

g: Bufo viridis

Eén mannetje, tegen 23.00 uur rondkruipend bij wat afval. Pas 300 meter lager is het dichtsbijzijnde water.

Vindplaats 21.

A: 11/12.v.1980. (niet overnacht hier, wel op beide data wezen kijken).

B: zie vindplaats 20.

C: Vergaarbak voor water, met cementen randen, oppervlak ca 20 meter, ongeveer anderhalve meter diep, met modderige bodem waarin tubifex. Er mondde een zwak stromend beekje in uit.

E: Veel Rubus, Juglans regia, Veronica, Silybium marianum; in de omgeving weiden en akkers met Campanula, Legousia speculum-veneris, Knautia, Fumaria, witte Orobanche, Papaver (zeer veel!), Nigella damascena. In de waterput veel Characaea, op het water een dichte Vaucheria-mat.

F: Warm en zonnig.

G: Eén mannetje en één wijfje van Potamon fluviatile.

Waargenomen reptielen en amphibieën:

a: eieren van salamanders.

In de kranswieren werden eieren van salamanders aangetroffen.

Volgens Werner, 1938 komt op de Peloponnesus uitsluitend Triturus vulgaris voor.

b: Lacerta trilineata

Zes exemplaren waargenomen; geel van onder, zeer schuw. Dreig- en submissief gedrag gezien: geel tonen en trappelen met de voorpoten. Zaten tussen de begroeiing van vooral bramen; zonnend op kale stenen; tot op hoogstens 5 meter te benaderen, waarna ze met veel lawaai

Eén exemplaar kunnen vangen in hoog opgeschoten, kruidachtige vegetatie (klaprozen ed.): buikschilden 6, +2 kleine lateraal; 15 temporaalschilden (net op de grens van het verschil tussen L. trilineata en L. virides); geen blauw op de keel; rij korrel-schildjes duidelijk; rostrale raakt neusgat.

c: Ablepharis kitaibelii

Door het gras kronkelend.

d: Lacerta graeca?

Wegvluchtend.

e: Mauremys caspica rivulata

In peol, minstens één volwassen en twee juvenielen; waarschijnlijk waren er meer. Doken snel weg, komen na enige tijd weer te voorschijn.

f: Rana ridibunda

Veel!, ook juvenielen. In het water kwaken (12.00-14.00 uur).

Eén larve met een lengte van 9 cm gevangen met de Holthuis-dreg.

g: Hyla arborea (kretensis?).

Eveneens larven verzameld met de dreg. Goudkleurig, 2 cm lang.

h: Cyrtodactylus kotschy

Op muurtje, nabij de peol. Hengelen lukte niet.

Vindplaats 22.

A: 12.v.1980.

B: 25 kilometer ten zuidoosten van Korinthe (Peloponnesus).

C: --

D: Berm van de grote weg naar de Isthmus; langs de weg akkers en ruderaal terrein; akkers ommuurt met lage, onregelmatige stapelmuurtejs.

E: --

F: Afwisselend regen en zon, veel wind.

G: Opvallend veel mollusken.

Waargenomen reptielen:

a: Podarcis peloponnesiaca

Onder een steen.

b: Cyrtodactylus kotschy

Op stapelmuurtjes, verscheidene grijze en één zwart exemplaar.

Vangpoging: maakte bij vluchten een hoog ratelend geluid, waarbij de keel duidelijk op en neer ging in hetzelfde tempo.

Vindplaats 23.

A: 12.v.1980.

B: 10 kilometer ten zuidoosten van Korinthe (Peloponnesus).

C: 28 meter.

D: Recentelijk verbrand dennebos; de nog levende dennen met aftapemmertjes voor de hars (voor de retsina).

E: --

F: Regenachtig.

G: Geen reptielen en amfibieën waargenomen, slechts één monster mollusken genomen.

Vindplaats 24.

A: 12/13.v.1980.

B: 10 kilometer ten zuidoosten van Levidia, op de weg van Theve naar Leva (Centraal Griekenland).

C: 140 meter.

D: Olijfboomgaard met veel soorten grassen in de ondergroei; vochtige omgeving, een beekje en veel moerassige plaatsen.

E: Grassen met opvallend lange kafnaalden, enkele gele Compositae, Liliaceae (uitgebloeide Asphodelus spec.), Echium creticum, Gladiolus illyricus.

F: 's Avonds regenachtig, overdag zonnig.

G: Waargenomen reptielen en amfibieën:

a: Lacerta trilineata

Eén mannetje, onder een steen.

b: Rana ridibunda

Twee exemplaren bij de beek.

c: Testudo marginata

Juveniel, bemodderd.

d: Ablepharis kitaibelii

In het gras.

Vindplaats 25.

A: 13.v.1980

B: 18 kilometer ten zuiden van Lamia, langs de (toeristische hoofdweg)
(Centraal Griekenland).

C: 350 meter.

D: Bergpas, wegberm, ruderaal terrein met veel struiken.

E: Quercus ilex, Convolvulus althaeoides, Cistus, Cephalantera, veel
soorten grassen.

F: Zonnig.

G: Waargenomen reptielen:

a: Lacerta trilineata

Eén juveniel, vond de dood bij stenen keren.

Vindplaats 26.

A: 13.v.1980.

B: 25 kilometer ten noorden van Lamia (Centraal Griekenland).

C: --

D: Vlak laagland met veel akkers en irrigatiekanalen, snel stromend
water in zeer vlak land!

E: --

F: Zon, later regen, wisselvallig.

G: Waargenomen reptielen en amfibieën:

a: Emys orbicularis

Eén mannetje, zat op de weg; tijdens het rijden gezien, van de
weg gered.

b: Rana ridibunda

Kwakend in sloten (17.00 uur).

c: Hyla arborea

Goudkleurige larven in sloot. Geluidswaarnemingen.

Windplaats 27.

A: 13/14.v.1980.

B: 12 kilometer ten zuidoosten van Alexandria. (Macedonië).

C: 0 meter.

D: Verhoogde berm tussen droogstaande rijstvelden; veel betonnen irrigatiegoten met hier en daar een verbrede put; in enkele van deze putten water. Op de verhoogde dijk veel braamstruiken.

Populierhagen.

E: Veel grassen; Rubus, Urtica dioica, Populus; in het water veel Zannichellia.

F: Zonnig, warm.

G: één juveniel Accipiter nissus (sperwer).

Waargenomen reptielen en amfibieën:

a: Rana ridibunda

Veel; juvenielen, larven en adulten. Overdag kwakend. In putten van irrigatiegoten halfwas dieren. Eén zeer grote larve van 9 cm.

b: Hyla arborea

's Avonds gekwaak gehoord.

c: Triturus vulgaris graecus

Mannetjes en vrouwtjes, paartje in goot zien baltsen; eieren.

d: Triturus spec.

Eén larve van 2.5 cm, draadstaartje; witachtig van kleur.

e: Emys orbicularis

Eén juveniel ter grootte van een rijksdaalder, in een goot; had nog eilitteken.

f: Natrix natrix persa

Eén juveniel, één adult. Gestreepte vorm. In vergaarbakken tussen de goten. Struisvogelpolitiek: bij verstoring stopte de slang de kop onder flap-alg, waarbij de rest van het lichaam zichtbaar bleef.

g: Lacerta viridis/trilineata

Volwassen en waarschijnlijk ook juvenielen waargenomen.

h: Podarcis taurica taurica

Exemplaren met vlekken op de rug.

i: Lacerta cf agilis (of Podarcis taurica??)

Eén vrouwtje. Dia's gemaakt door Herman in den Bosch. Hengelen lukte niet, ondanks het uithoudingsvermogen van Kees Musters. Indien L. agilis, dan nieuwe soort voor het gebied!

j: Hagedis

Gezien door Herman in den Bosch; vluchtte weg; groenig met rozige staart, afm. forse P. taurica.

Vindplaats 28.

A: 14.v.1980.

B: Rivier Laudias bij Alexandria (Macedonië).

C: --

D: Oever met rietkraag, vrij brede rivier.

E: Trapa natans, riet.

F: Zonnig, warm.

G: Oorspronkelijk slechts gestopt om de auto weer eens te repareren.

Waargenomen reptielen:

a: Podarcis taurica

Langs de rivier.

b: Natrix natrix persa

Veel exemplaren, gestreepte vorm; vluchtend onder stenen; twee slangenhemden langs de rivier.

c: Natrix tessalata

Twee exemplaren zeker waargenomen. Vluchtten de rivier in.

Vindplaats 29.

A: 14.v.1980.

B: 5 kilometer ten noorden van Negotinos in Joegoslavië.

C: --

D: Hoofdweg vanaf de Joegoslavische grens; weerszijden van de weg akkers en wijngaarden.

E: --

F: Wind, zonnig.

G: Waargenomen reptiel:

a: Malpolon monspessalanus insignitus

Eén dood exemplaar, op een betonnen rand bij een parkeerplaats langs de autoweg. Is in een spiraal gelegd (aardigheidje van de autochtone bevolking?). Meegenomen, veldnummer 314.

Vindplaats 30.

A: 14/15.v.1980.

B: Direct ten noorden van Titov Veles.

C: 250 meter.

D: berghelling met loofbos en berweiden; door langdurige regen zeer nat.

E: Quercus robur, Centaurea, Orchis laxiflora, Limodorum abortivum,
Orchis papilionacea, Ajuga, Thymus, Orchis simia.

F: Wolkbreuken.

G: alleen mollusken verzameld, geen reptielen en amphobieën verzameld of gez

Vindplaats 31.

A: 15/16.v.1980.

B: Bergpas ten westen van Biogradska Gora Nationaal Park.

C: 990 meter.

D: Stenige groeve langs de hoofdweg. Enkele grazige plaatsen met wat struikgewas.

E: Anemone nemorosa, Anemone ranunculoides, Primula cf elatior, Helleborus, Lathraea.

F: Wolkbreuken.

G: Slechte weer verhinderde het doen van waarnemingen.

Vindplaats 32.

A: 16/17.v.1980.

B: Ten zuiden van Dubrovnik, op de weg naar Trebinje.

C: --

D: Stenige berghelling, steil; uitzicht op Herceg novi.

E: Thymelaea, Cistus, Vincetoxicum, Orchis provincialis, Mirre.

F: Zonnig, warm, een enkele regenbui.

G: Zeer uitgebreide, lastige politiecontrole.

Waargenomen reptielen:

a: Podarcis melisellensis fiumana

Op stenen tussen de begroeiing. Dieren met gele keel; wijfjes met paringsslittekens.

b: Testudo hermanni

Eén supracaudaalschild!, wel duidelijke nagel aan de staart; overige kenmerken niet gecontroleerd.

c: Ophisaurus apodus (?)

Gezien door Hans Huijbregts.

d: Lacerta oxycephala

Gezien in Dubrovnik zelf; één wijfje, plat; zonnend op een muurtje vlak naast een holletje waar het dier bij benadering inschoot.

Vindplaats 33.

A: 17/19.v.1980.

B: Makarska.

C: 210 meter.

D: Bergehelling met verspreide terrassen met akkertejs en olijfboomgaarden.

E: --, één paddestoel: Clathrus ruber.

F: Wisselvallig, 's nachts koel.

G: Waargenomen reptielen en amphibiëën:

a: Salamandra salamandra salamandra

Eén platgereden exemplaar; in beekjes gezocht naar larven,
maar tevergeefs.

b: Podarcis melisellensis fiumana

Eén mannetje gevangen, een ander gezien; zowel op stapelmuurtjes
als in het gras. Mannetje geelgroen van onder, zeer dikke staartwortel.

c: Coluber najadum dahli

Eén exemplaar, vluchtte van een stapelmuurtje het gras in. Beet
bij oppakken. Bek met schuim, ogen vuil (ziek?). Lengte 85 cm.

Vindplaats 34.

A: 19.v.1980.

B: Wegberm 5 kilometer ten noordwesten van Split.

C: --

D: Stenige muurtjes langs de kant van de weg; opvallend veel huisvuil.

E: Allium roseum, Ficus carica, Sarothamnus, Olea.

F: Warm, zonnig.

G: Waargenomen reptielen:

a: Elaphe situla

Eén exemplaar, kroop weg in een stapelmuurtje; aan staart vastge-
houden; het dier viel niet los te trekken, verbazingwekkend sterk.
Uitgegraven; blijkt dan na ca 20 minuten uitgeput. Lengte 85 cm.
Omstreeks 12.00 uur.

b: Podarcis sicula campestris

Bij benzinstation, ongeveer 500 meter ten noorden van de
stapelmuurtjes, genoemd onder a. In gaten van de betonnen randen
van de bloemperkjes van het benzine station. Geelgroen van onder.
Massaal aanwezig!

c: Ophisaurus apodus

In het gras naast een pad, verdween bij benadering zeer snel. Adult.

Vindplaats ongenummerd.

A: 19.v.1980.

B: Tribunj, 5 kilometer NW van Vodice.

G: Alleen mollusken verzameld.

Vindplaats ongenummerd.

A: 19.v.1980.

B: Bij restaurant 5 kilometer ten noorden van Zadar.

F: Zonnig en warm.

G: Bij restaurant Scarabaeidae verzameld.

Vindplaats ongenummerd.

A: 19.v.1980.

B: Senj.

F: Zonnig.

G: In de haven enkele exemplaren van Marthasterias glacialis verzameld.

Vindplaats 35.

A: 19/20.v.1980.

B: 2 kilometer ten zuiden van Klama; 10 kilometer ten noorden van Rijeka.

C: 420 meter.

D: Weide met muurtjes in een sterk parkachtig landschap. Veel loofbos met verspreide bosweitjes en stapelmuurtjes.

E: Polygala, Orchis laxiflora, Euphorbia, Helleborus, Anemone, Aristolochia
Asarum europaeum, Cornus, Carpinus betulus, Quercus, Cyclamen, Polygonatum, Pinus, Juniperus. Gezien de ruimtelijke structuur van de denneboompjes, waren deze aangeplant.

F: Wisselvallig.

G: Geen reptielen en amphibiëën waargenomen. Mollusken hier verzameld, bleken tot een zeldzame endem te behoren.

Soorten amfibieën en reptielen, systematisch gerangschikt.

De nummers geven de vindplaatsen weer, waar de dieren zijn aangetroffen.

1 t/m 28 liggen in Griekenland (9 t/m 23 op de Peloponnesos), 29, 32 en 33 in Joegoslavië.

Salamandridae

Salamandra salamandra salamandra: 33.

Triturus vulgaris graecus: 1 en 27.

Discoglossidae

Bombina variagata scabra: 1.

Bufo

Bufo bufo spinosus: 14.

Bufo viridis: 1, 15, 16 en 20.

Hylidae

Hyla arborea arborea: 6, 7, 26 en 27.

Hyla arborea kretensis: 9, 12, 15 en 21.

Ranidae

Rana dalmatina: 8.

Rana graeca: 1, 3, 4, 13, 16, 18.

Rana ridibunda: 1, 7, 8, 9, 15, 21, 24, 26 en 27.

Testudinidae

Testudo hermanni: 2, (3?), 8, 9, 13, 15, 32 (?).

Testudo graeca: 2 en 3(?).

Testudo marginata: 16, 18, 19, 20 en 24.

Emydidae

Emys orbicularis: 7, 8, 26 en 27.

Mauremys caspica rivulata: 15 en 21.

Gekkonidae

Cyrtodactylus kotschyi: 12, 15-16, 16, 18, 21 en 22.

Hemidactylus turcicus: 16.

Lacertidae

Algyroides moreoticus: 9, 11, 15, 16, 18 en 20.

? Lacerta agilis: 27(?).

Lacerta graeca: 16, 17, 18, 20 en 21(?).

Lacerta oxycephala: + 32.

Lacerta trilineata: 9, 10 (?), 15, 15-16, 16, 18, 20, 21 en 24.

Lacerta viridis: 1, 4, en 27(?).

Podarcis melisellensis fiumana: 32 en 33.

Podarcis muralis albanica: 1, 2 en 13(?).

Podarcis peloponnesiaca: 10, 12, 13, 14, 15, 15/16, 16, 17, 18, 19, 20, 22.

Podarcis sicula campestris: 33.

Podarcis taurica ionica: 4, 10, 12 en 13.

Podarcis taurica taurica: 1, 7, 8, 27 en 28.

Anguidae

Anguis fragilis subsp.: 7, 8, 11 en 13.

Ophisaurus apodus: 8, 9, 32(?) en 33.

Scincidae

Ablepharis kitaibelii kitaibelii: 8, 15, 16, 19, 20, 21 en 24.

Ophiomorus punctatissimus: 14, 15 en 16.

Typhlopidae

Typhlops vermicularis: 9, 11, 16 en 18.

Colubridae

Coluber najadum dahlii: 33

Elaphe situla: 16 en 33.

Malpolon monspessalanus insignitus: 16 en 29.

Natrix natrix persa: 12, 27 en 28.

Natrix tessalata: 28.

Telescopus fallax fallax: 16 en 18.

Veldnummers

- 304: Anguis fragilis, vrouwtje, vindplaats 7, enige kilometers ten noorden van Morfio (Epirus), Griekenland.
- 305: Anguis fragilis, mannetje, vindplaats 8, enige kilometers ten noorden van Morfio (Epirus), Griekenland.
- 306: Lacerta trilineata, juveniel, vindplaats 10, enige kilometers ten zuiden van Skiadas (zuidelijk van Patras), Peloponnesos, Griekenland.
- 307: Rana esculenta "complex", dikkoppen, gevangen in plas langs beekje van vindplaats 13, tussen Tripolis en Sparti (Sparta), Peloponnesos, Griekenland. Beekdal met terrassen waarop gras, boomgaardjes en walletjes. Op de steilere gedeelten maquis-achtige begroeiing.
- 308: Bufo viridis, dikkoppen, vindplaats 15, supralittorale plas, waarin een beek uitmondt, twee meter van de zee. Strand van Petalidi, enige kilometers ten zuidwesten van Kalamata, Peloponnesos, Griekenland. Watermonster meegenomen; Cl' gehalte 0.05 promille!
- 309: Elaphe situla, vindplaats 16. Dood gevonden langs de weg; kop ingeslagen? Taygetos, 35 kilometer ten noorden van Areopolis, Peloponnesos, Griekenland.
- 310: Malpolon monspessalanus insignitus, vindplaats 16, verkeersslachtoffer.
- 311: Telescopus fallax, vindplaats 18, dood gevonden. Tien kilometer ten zuiden van Sparti (Sparta), Peloponnesos, Griekenland.
- 312: Podarcis peloponnesiaca, juveniel, dood in zakje. Vindplaats 19, 10 kilometer ten westen van Mili, Peloponnesos, Griekenland.
- 313: Lacerta trilineata, vindplaats 25, ongeveer 25 kilometer ten zuiden van Lamia, Griekenland, op 500 meter hoogte in de bergen langs de weg.
- 314: Malpolon monspessalanus insignitus, vindplaats 29, opgerold op een muurtje langs de snelweg, dood. Ongeveer 5 kilometer na Negotino, Joegoslavië.